

UŽPALIŲ

Užpalių seniūnijos bendruomenės laikraštis

2022 m. liepa

Prieš mėnesį pas mus pasibeldė vasara, su savo spalvomis, kvapais, nuotykiiais ir atradimais. Kartu atsivedė ir atostogas – laiką, kuomet labai svarbu atgauti jėgas, stiprinti sveikatą, pažinti aplinkinį pasaulį ir žinoma, kaip reikiant pailsėti.

Rytinė kava, vakaro maudynės, žaluma, gėlės, ryto garsai - sutirpo birželis ir su Jumis sveikinuosi liepos mėnesį, kartu su antro ketvirčio laikraščiu „Už palių“, į kurį tilpo pagrindiniai balandžio, gegužės ir birželio mėnesių įvykiai ir istorijos, kurias norėjome Jums papasakoti.

Šiame numeryje rasite daug ir visko. Užpalių gimnazijos ketvirtokų svajonės, kuo bus užaugę, bendruomenės narių pasivaikščiavimas po birželio pievas, savanorystę skatinantis Maximos projektas „Šeimų laisvalaikio ir gamtos pažinimo parkas Užpaliuose“, puikus sportinis renginys, skirtas kalbos, spaudos ir knygos dienai paminėti, galėsite prisiminti kraštiečių šventės akimirkas...

Kai baigsite vasaros dienos darbus, ramiai atsisėdite prie stalo su kvėpiančiu puodeliu liepų arbatos, paimkite į rankas laikraštį „Už palių“ ir maloniai praleiskite vasaros vakarą, juolab, kad jau žydi linai, kurių tradicijas bandomė atgaivinti Užpaliuose. Apie linus kitame laikraščio numeryje.

Vasarą gulėti žolėje besiklausant vandens čiurlenimo ar stebėti plaukiančius debesis visai nėra laiko švaistymas, tai yra poilsis.

Mieli laikraščio skaitytojai, švęskite vasarą – saulės perpildytas dienas ir žvaigždėtas naktis.

Bibliotekininkė Vida Juškienė

Vieną birželio rytą...

Vieną birželio rytą, dar kai saulės nebuvo matyt horizonte, susiruošėm į mišką. Rūku pasidengusi mūsų upė Šventoji, sidabro dulkėm nubarstyta pievos, paukščių giesmės - visa ta rytinė magija, kurią dažnai pramiegam. Šįkart išsikabarojom iš šiltų lovų tam, kad pajauštume, pakvėpuotume, pamedituotume, pasigrožėtume, pasikalbėtume. Visi žinome kaip gera būti gamtoje. Miško garsai, kvapas, pro medžių lapus prasiskverbiantys saulės spinduliai, tyras, gaivus oras - visa tai suteikia komforto jausmą, sumažina stresą, nerimą, atpalaiduoja, suteikia aiškumą mintims. Mes, gyvenantys kaime, turime didžiulę privilegiją užuosti, girdėti gamtą, o ne pravažiuojančias mašinas ir jų išmetamąsias dujas. Mums patiems reikia prisiminti ką turime ir to nepamiršti vertinti ir naudotis geros sveikatos ir savijautos vardan. Jausmą, kurį jausti būdamas gamtoje ne visada lengva api-

būdinti. Japonų kalboje yra žodis, išreiškiantis jausmus - yūgen. Yūgen reiškia gilų visatos grožio ir slėpinio pajautimą. Dramaturgas Zeami Motokiyo sako: „Tai švelnūs bambukų šešėliai ant kitų bambukų, jausmas, kuris apima, kai žiūri į saulę, besileidžiančią už žydinčių kalvų, arba kai klaidžioji miške be jokios minties sugrįžti“. Ar esat girdėję terminą „miško maudynės“? Tai Japonijoje kilęs žodžių junginys, kuris nusako sugrįžimą į gamtą. Tai lyg menas užmezgti ryšį su gamta per jutimus. Svarbiausia užduotis - pajauti miško galią per penkis pojūčius. Leisti gamtai mus pasiekti per akis, ausis, nosį, burną,

rankas ir pėdas. Mes vis daugiau laiko leidžiame uždaroje patalpose, o ne lauke. Europos Sąjungos Aplinkos agentūros duomenimis, šiuo metu vidutiniškai amerikiečiai 93 proc. laiko praleidžia patalpose, iš jo 6 proc. - automobilyje. Dabartinėmis sąlygomis žmonės patiria daugiau streso, įtampos, persidirba, dažniau serga tokiomis ligomis kaip infarktas, insultas, įvairios psichologinės

muketa į 2 psl.

SVEIKINIMAI

**GRAŽAUS IR GARBINGO JUBILIEJAUS PROGA
SVEIKINAME:**

Julę Petrauskienę, Linsio km.
Valeriją Oną Žvironaitę, Mažionių km.
Mildą Rožienę, Užpalių mst.
Bonifacą Paradniką, Gaižiūnų km.
Pauliną Antanavičienę, Kušnieriūnų km.
Mariją Babraitienę, Gaižiūnų km.
Aleksandrą Ubeiką, Kėpių km.

Istorija skaičiuoja šimtmečius, o žmogus – metus, valandas ir dienas,

Todėl Žmogus skleidžiantis savo ypatingą šviesą
Nepakeičiamas laike, nepakartojamas žemėje.

Jūs esate tie, kurių metus nulemia ne gimimo data,
o Jūsų nueiti keliai, nudirbti darbai ir aplankiusios min-
tytys ir tai, kad savo buvimu praturtinate kitus, mokėda-
mi savimi dalintis.

Būkite laimingi, mėgaukitės kiekvienu momentu,
kiekvieną dieną pasitikite su šypsena. Jūs esate to verti!

Bendruomenė „Užpalėnų krivulė“

Žmona, mama, močiute, promočiute, kaimyne...

*Ši vienintelė diena metuose yra Tavo,
Mama nors, ...ją švęsti turėtume 365 dienas per metus!
Ačiū už Tavo meilę, stiprybę ir šilumą. Ačiū, kad visada esi
mums ir dėl mūsų.*

*Su 65 –uoju gimtadieniu sveikina visi dalyvavę nuostabioje
šventėje:*

*Vyras Vytautas, 8 vaikai, 13 anūkų, 3 proanūkiai, sesuo Alvyda
ir brolis Gintaras su šeimomis, kaimynėliai Audrutė ir Povilas.*

**Gyvenimo prasmė yra būti dabartyje, mėgautis kiekvienu mo-
mentu, priimti kiekvieną dieną, jaustis laimingu, mylėti, mokytis
ir augti...**

Gražių jubiliejų proga sveikiname:

Rasą Vingilienę, - Mikėnų km.
Ireną Oną Vanagienę, - Mikėnų km.
Janiną Paškonienę, - Vilučių km.
Genutę Kučinskienę, - Vilučių km.
Marytę Maniušienę, - Vilučių km.

Sveikina Vilutiškių bendrija

Vieną birželio rytą...

atketa iš 1 psl.

ligos, depresija. Gyventojams būdin-
gesnės panikos atakos, priklausomybės,
vieniškumo jausmas. Laimė, teigiamą
poveikį mūsų sveikatai daro gamta - net
jei joje praleidžiame nedaug laiko. Dvi
valandos „miško maudynių“ padeda
atsijungti nuo technologijų ir sulėtinti
tempą. Ši praktika sugrąžina mus į esa-

mą akimirka, sumažina stresą ir padeda
atsipalaiduoti. Japonijos mokslininkų
dėka, pagaliau turime realius įrodymus
ką gali pasivaikščiojimas miške: suma-
žinti kraujospūdį, stresą, cukraus kie-
kį kraujyje, pagerinti koncentraciją ir
atmintį, palengvinti depresijos simp-
tomus, sustiprinti imuninę sistemą,
padidinti priešvėžinių ląstelių baltymų

gamybą ir t.t. Ar dar reikia pasakoti ko-
dėl Užpalių bendruomenė ėjo į mišką?
Kai kitą kartą lėksime, skubėsime išdegtę
akis, linkiu sustoti ir akimirka pagalvoti
- kur skubu? Ar verta? Viso šito sustoji-
mo ir moko mus gamta, pažinkime ją ir
gyvensim ilgiau nei kaimynas Petras.

Eglė Širvytė

XXXIII Kraštiečių šventės aidai

Tradiciškai Šv. Trejybės atleidų išvakarėse Užpaliuose renkasi kraštiečiai, Užpalių Garbės piliečiai, kuriuos su gimnazija sieja artimi ir palaikantys saitai: mokyklos bendruomenė kasmet rengia sutiktuvių renginį garbiems svečiams, o svečiai – džiugina dėmesiu, stiprina apdovanojimais. Vienas iš jų –

Garbės abituriento nominacija, kurią, p. Nijolės Rimkevičienės iniciatyvos paskatinti, Užpalių garbės piliečiai kasmet skiria ir apdovanoja veikliausius, daugiausiai gimnazijos labui nuveikusius abiturientus. 2022 metų Užpalių gimnazijos Garbės abituriente išrinkta Medeina Maniušytė. Tai septintasis

Garbės abituriento apdovanojimas. Esame dėkingi Užpalių garbės piliečiams už mūsų jaunimo palaikymą ir skatinimą, didžiujamės Medeinos pripažinimu.

*Direktorius pavaduotoja ugdymui
Renata Gavėnienė*

Užpalių kraštiečių šventės metu Užpalių krašto Garbės piliečiu tapo kraštotyrininkas, rašytojas **VYTAUTAS INDRAŠIUS**.

Nuoširdus aciū gerb. Vytautai, kad einate žmonių ir likimų vieškeliu ir atidarydamas duris ar žvelgdamas į vidų pro langą randate, užrašote ir ateities kartoms paliekate nuėjusiųjų gyvenimus.

Užpalių kraštiečių šventės metu įteiktos padėkos

Užpalių roko grupei „Dark Light“ už meilę muzikai, kurios dėka garsėja Užpaliai.

Remigijui Maniušiui už nesavanaudišką pagalbą Užpalių jaunimo roko grupei „Dark Light“.

Kristinai ir Tadui Vaškeliams už nenuilstamą ir ilgametį rūpestį bei paramą krepšiniui, garsinančiam Užpalius.

Seniūnaitei Irenai Bučienei, už nuoširdų rūpinimąsi Mažionių seniūnaitijos gyventojais ir teikiamą pagalbą.

Seniūnaičiui Sauliui Sirvydžiui, už aktyvų dalyvavimą Vilutiškių bendrijos veikloje ir teikiamą pagalbą Vilučių seniūnaitijos gyventojams.

Justinui Raupėnui už suorganizuotą renginį Užpaliuose, skirtą spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai paminėti.

Nuoširdus aciū Jums mielieji užpaliečiai, kad esate, dirbate ir puoselėjate mūsų nuostabaus krašto tradicijas, bei kuriate naujas.

Nuotraukos E. Širvytės

Šeimų gamtos pažinimo ir laisvalaikio parkas Užpaliuose

Užpaliai įsikūrę gamtos apsuptyje, o šalia tekanti Šventoji upė, jos krantinės ir natūrali vietovės infrastruktūra kasmet tampa prieglobsčiu paukščiams ir vabzdžiams. Būdami gamtoje klausomės čiulbančių paukščių, stebime ropojančius ir skraidančius vabzdžius, bet ar kada susimastome, kiek rūšių paukščių ir vabzdžių matome ir girdime? Užpalių bendruomenė įgyvendina gamtosauginius projektus, vaikai stebėdami suaugusiųjų vykdomas veiklas gamtoje mokosi.

Užpalių seniūnijoje gyvena apie 200 ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų, tačiau miestelyje nėra saugios vaikų žaidimų aikštelės ir erdvės, kurioje šeimos galėtų turiningai praleisti laisvalaikį, stiprinti tarpusavio ryšius, bendrauti. Užpalių miestelio centre yra gražus, pilnas medžių, neprivatizuojamas žemės plotas, kuriame bendruomenė savo jėgomis, pradėjo kurti erdvę vaikams, kur galėtų rinktis visi bendruomenės nariai, ypač šeimos su vaikais. Laisvu laiku pasportuoti, pažaisti, stebėti gamtos gyvenimą, taip pat lauko bibliotekėlėje susirasti informaciją apie gamtos pasaulį.

Todėl nutarėme sudalyvauti MAXIMOS skelbtame „Mes bendruomenė“ projektų konkurse ir parengėme paarišką „Šeimų gamtos pažinimo ir

Nuotrauka iš bendruomenės archyvo

laisvalaikio parkas Užpaliuose“, kurio įgyvendinimo metu iš projekto lėšų įsigysime: medinę vaikų žaidimų aikštelę su reikalinga įranga, treniruoklius, inkilus skirtus įvairiems paukščiams, šikšnosparniams, vabzdžių viešbučius, suoliukus, taip pat atnaujinsime senos žaidimų aikštelės erdves. Bendruomenė prie projekto įgyvendinimo prisideda savanorišku darbu: aikštelės paruošimo darbais, basų kojų tako įrengimu, lauko bibliotekėlės pagaminimu, inkilų kabinimu, senosios aikštelės atnaujinimu, edukacinio renginio pristatymu.

Šįkart, kartu su „MAXIMA“ ini-

cijuotu projektu „Mes bendruomenė“, siekiame išspręsti dvi problemas: šeimų užimtumo ir infrastruktūros stokos miestelyje ir aplinkosaugos žinių, įgūdžių lavinimo erdvių trūkumą. Mūsų tikslas — įrengti gamtos pažinimui skirtą vaikų žaidimų aikštelę. Įgyvendintas projektas taptų stipriu pagrindu šios ilgalaikės bendruomenės iniciatyvos vystymui. Tai puoselėtinasis, tęstinis projektas, padėsiantis kurti aplinką, kurioje būtų gera gyventi ir sutikti miestelio svečius.

Projekto iniciatorė Toma Skubiejė

XXXIII Kraštiečių šventės aidai

atketa iš 3 psl.

Užpalių gimnazijos naktinėtojai

2022-06-17

Užpalių gimnazijos mokiniai birželio 16 d. rinkosi į paskutinį šiais mokslo metais renginį „Naktis mokykloje“. Buvo numatytos tokios pamokos (akademinės veiklos):

18 – 18.45 val. Pasiekimų ir meno pamoka. Mokiniai rinkosi II aukšto fojė. Direktorius pavaduotoja ugdymui R. Gavėnienė atėjo su didžiule pintine padėkų. Kiekviena klasė buvo apdovanota, nes kiekvienoje yra mokinių, pasiekusių aukštų akademinį rezultatų, dalyvavusių įvairiuose projektuose, olimpiadose, konkursuose. Buvo paskelbta ir Metų mokinio nominacija. Geriausia šių mokslo metų mokine tapo Beatrisė Vinokurova, I gimnazinės klasės mokinė. Mokiniai moka pasidžiaugti sėkme. Gražiai dainavo Gaivilė Karosaitė, Greta Šukytė, būgną ritmiškai mušė Kotryna Šukytė, muzikos garsais visus užbūrė Žemyna Vaškelytė. Buvo linksma, norėjosi šokti, tai ir stojome į bendrą ratą – Gretos daina apie vasarą visus suvadino.

19 – 20.00 val. Tikslųjų ir gamtos mokslų pamoka. Atėjo metas įrodyti, kad ne iš kelmo spirti Užpalių gimnazijos mokiniai. Mokytojai parengė dalykines užduotis, kurias reikėjo atlikti kūrybiškai. Teko sukonstruoti erdvinį kūną, pristatyti laiko mašiną, parengti drabužių kolekciją iš pateiktos medžiagos. Buvo smagu kiekvienai klasei pasirodyti ir į kitus pasižiūrėti.

20.30 - 21.30 val. – 8, I g., II g. kl. mokinių projektų pristatymas – pamoka

„Klausymo ir kalbėjimo menas“. Aktų salėje rinkomės išklausti, ką mokiniai tyrinėjo, atrado, nustatė. Teko išklausti ir daug sužinoti apie valiklius, apie oro taršą, apie Vyžuonų šilo fauną ir florą, kiek mokinių

Nuotrauka iš gimnazijos archyvo

ir mokytojų plauna rankas prieš valgį, kiek laiko Užpalių mokiniai praleidžia prie išmaniųjų įrenginių, kokią tai daro žalą ir kt. Kaip tikri mokslininkai-tyrėjai Užpalių gimnazijos mokiniai pristatė savo tyrimus. Buvo gera į juos žiūrėti ir klausytis.

Nuo 22 val. – Šokių pamoka. Buvo malonu išvysti buvusį mūsų mokinį, dabar studentą Augustiną Kubiliūną, kuris mokė šokti. Muziką rinko Užpalių šokių legenda – Birutė Minutkienė. Na ir trenkėm šokti... sukosi ir mažieji penktokai, ir didieji III g klasės mokiniai. Ypač dėmesingai klausė mokytojo ir norėjo gražiai

išmokti šokti mūsų septintokai. Paskui jau mes mokėme vieni kitus, nes kiekviena klasė turėjo pristatyti namų darbą – savo šokį, kurį turėjo išmokti visi.

Nuo 23 val. – Sporto pamoka. Ilgai bumbsėjo kamuoliai sporto salėje, komandos varžėsi tarpusavyje, kuri sti-

presnė, vikresnė, kiti tiesiog šūksniais drąsino ir skatino žaidžiančius.

Miegelis su klase. Daugumai taip ir nepavyko užmigti. Gal jau vėlokai surastas lobis (pica) pamaišė ir sočiai prisikirtus nesimiegojo. Visi ilgai dar kalbėjosi sugulę klasėse, kas filmą žiūrėjo, kas sėlino gąsdinti draugo ar kokios šunybės krėsti... Juk išsiskirsime, prisideda vasara, atostogos...

Neišsimiegoję, prisinaktinęję Užpalių gimnazijos jaunieji žurnalistai

Kino edukacijos programa Užpalių gimnazijoje

2022-06-14

Edukacinis projektas „Kinobrolių Bučas“, skatinantis kintančio mėsos vartojimą ir jaunimą, tęsiamas mišriai. Užpalių gimnazijos mokiniai birželio 9 dieną stebėjo ir aptarė filmą „Kovotoja“. Filmą herojė – dvylikametė Bo, išgyvenanti tėvų skyrybas, priversta kraustyti į kitą būstą kartu su mama ir vyresniu broliu. Negana to, kad tenka klausyti nuola-

tinių tėvų barnių, dar reikia rūpintis vyresniu broliu, kuris yra talentingas, tačiau visiškai nepasitiki savimi. Kai visas pasaulis pradeda slysti iš po kojų ir pyktis užvaldo kūną, Bo staiga atranda tai, kas suardo blogąsias emocijas - kimbokso salė tampa antraisiais namais, tačiau mergina turi išmokti valdyti savo emocijas ir tuo pat metu priimti faktą, kad ji negali kontroliuoti visko. Filmas „Kovotoja“ 2019 metais išrink-

tas geriausiu filmu vaikams svarbiausiame Europos kino renginyje vaikams „Jaunojo žiūrovo kino diena“. Po filmo peržiūros vyko aptarimas. Bandėme pažvelgti realiai į situacijas, kalbėjomės ir ginčijomės, bet vieningai sutarėme, kad susikaupusį pyktį reikia paversti jėga siekti pergalės.

*Užpalių gimnazijos jaunieji žurnalistai
nuketa į 7 psl.*

KETVIRTOKŲ SVAJONĖS

Statybininkas

Aš užaugęs norėčiau būti statybininku, nes mano tėtis yra statybininkas. Statybininkas stato namus, tvartus, garažus ir visa kita. Ši profesija mane sudomino. Dabar jau moku pastatyti krosnį iš plytų.

Vasarą aš pats pastačiau vištoms gardą. Geriausiai man sekasi kalti vinis. Aš norėčiau statyti namus didžiuliuose miestuose: Kaune, Vilniuje. Norėčiau gyventi Kaune. Sau pasistatyčiau namą ir jame gyvenčiau. Mano namas būtų labai didelis ir gražus, dviejų aukštų ir visas baltas.

Adrijus Mikalauskas

Kirpėja

Aš užaugusi norėčiau būti kirpėja, nes man patinka kirpti plaukus ir kurti šukuosenas. Kirpėja tai ir daro. Dar jie plaukus dažo. Aš jau moku supinti kasas, surišti ir sugarbanoti plaukus. Norėčiau gyventi Kaune. Tai didelis miestas. Jame daug gražių lankomų vietų. Po daug metų aš būsiu profesionali kirpėja. Su-

kursiu daug naujų šukuosenų. Tikiuosi turėsiu daug klientų. Svajoju turėti savo kirpyklą. Ją išdažyčiau violetine ir balta spalvomis. Būtų dideli langai ir pilkos užuolaidos, durys su langu. Viduje kabotų dideli veidrodžiai su lemputėmis. Namai būtų su antru aukštu. Ten būtų mano namai.

Kamilė Velėniūtė

Policininkė

Noriu būti policininke, nes jie patiria daug nuotykių. Policininkai palaiko tvarką, saugo gatves ir žmones. Policininkams reikia daug mokytis ir įveikti daug kliūčių. Aš noriu gyventi Utenoje.

Izabelė Makaravičiūtė

Rašytoja

Aš užaugusi noriu būti rašytoja. Rašytojai kuria knygas, eilėraščius, eiliuotus pasakas. Man šiuo metu patinka rašytoja Vytautė Žilinskaitė. Kai užaugsiu

keliausiu po pasaulį rašydama knygas. Rašyčiau pasakas vaikams. Pirmoji knyga būtų apie vaiduokliuką, kurio niekas nemėgo. Po daugelio metų kai išleisiu šią knygą, tikiuosi pradėti rašytojos karjerą.

Viltė Veršylaitė

Programuotojas

Užaugęs noriu kurti internetinius žaidimus, programėles, programuoti

robotus. Sukurčiau robotą, kuris galėtų vaikščioti, tvarkytų už mane kambarius ir atliktų daug komandų.

Simas Raišys

Programuotojas

Aš užaugęs norėčiau būti programuotoju, nes ši profesija man patinka.

Tai darbas, kuriame reikia kurti žaidimus, užprogramuoti kompiuterius

ar telefonus. Norėčiau sukurti žaidimą, kuriame galima statyti, galima kurti ką tik norite, jungti įvairias statybines konstrukcijas, kasti naudingą iškasenas.

Užaugęs norėčiau gyventi kažkur netoli Vilniaus nuosavame name su didžiuliu kiemu, kuriame būtų baseinas. Aš norėčiau dirbti Vilniuje ir sukurti savo įmonę. Tikiuosi ji bus garsi. Bus garsi visame pasaulyje.

Tajus Skubiejus

Ūkininkas

Aš užaugęs noriu būti ūkininku, nes tai įdomus darbas. Aš jau dabar padedu tėčiui pagirdyti karves, su traktoriumi apvartyti šieną, moku vairuoti ir valdyti krautuvą, pjauti medžius.

Ūkininkas turi daug darbų: reikia maitinti gyvūnus, vairuoti traktorių, taisyti techniką. Aš auginsiu jaučius, karves, avis, vištas ir gal antis, o sėsiu kviečius, rugius kukurūzus ir sodinsiu bulves. Aš pasiliksiu toje pačioje vietoje, kur dabar gyvenu, nes man čia geriausia. Po daugelio metų gal nuvažiuosiu į užsienį pažiūrėti, kaip ten žmonės ūkininkauja. Ūkyje dar pasikviesiu pagalbininkų. Vienas iš jų bus mano brolis.

*Motiejus Baltakys
nuketa į 7 psl.*

GIMNAZIJOS VEIKLA

Užpalių gimnazijoje svečiuojasi teatras

atketa iš 3 psl.

2022-06-13

Rokiškio Jaunimo ir vaikų teatras „Grižulo ratai“ Užpalių gimnazijos mokiniams atvežė spektaklį „Klifa“ pagal Dalios Kuoraitės pjesę. Temos, kurios gvildenamos spektaklyje, labai aktualios: tolerancija, kartų dialogas, kom-

promisų ieškojimas. „Klifa“ – tai pasakojimas apie vieną mokyklos klasę. Apie netiesą ir prisitaikėliškumą. Dramą „Klifa“ parašė Dalia Kuoraitė, Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijos auklėtinė. Šis kūrinys antrajame respublikiniame jaunųjų dramaturgų konkurse pripažintas geriausiu. Kūrinyje pasakojama apie

tai, kaip moksleiviai ima rinkti parašus, kad Klifa – klasės auklėtoja – būtų pakeista... „Kiekviena iš jūsų turi kažką gražaus, tik viena tą gerį paslepia giliai, o kitos – spinduliuoja aplinkui“, – pasakė mokytoja vienai iš savo auklėtinių. Ir štai klasėje, kurioje mokėsi vien merginos, gimė idėja atsikratyti šia mokytoja...

*Kotryna Šukytė, Užpalių gimnazijos
6 klasės mokinė*

Pertrauka be telefono

2022-05-26

Ar galima tuo patikėti? Taip! Užpalių gimnazijos mokiniai stengiasi laikytis Telefonų naudojimo mokykloje taisyklių. Pertraukas didelė dalis mokinių leidžia kieme žaisdami judriuosius žaidimus. Atgimsta senoji mokykla, kuri per pertraukas aidėdavo nuo linksmo juoko, net Direktorius R. Žvirblis neiškentęs prisijungė prie žaidžiančiųjų. Gražu... Mokyklos koridoriuje prie molberto būrelis piešia bendrą piešinį. Pavaduotoja ugdymui R. Gavėnienė stabtelėjo ir nupiešė saulę, diena juk graži... O telefonai ilsisi dėžutėse. Taip jiems ir reikia, juk taip gera būti kartu.

Užpalių gimnazijos žurnalistai, piešiantys ir žaidžiantys kartu

KETVIRTOKŲ SVAJONĖS

atketa iš 6 psl.

Žurnalistė

Užaugusi svajoju būti žurnaliste. Žinau apie žurnalistiką, kad reikia imti iš

žmonių interviu. Svajoju apklausti įžymius žmones, aktorius, prezidentus ir klausinėti apie jų darbą, pomėgius, nuo-

tykius, svajones. Norėčiau sužinoti, kodėl žmonės dirba vienokį ar kitokį darbą. Ar todėl, kad jis patinka, ar todėl, kad negavo geresnio.

Žurnalistai daug važinėja, keliauja po pasaulį. Norėčiau nuvažiuoti į kitą valstybę.

Norėčiau gyventi Utenoje. Žinau daug įdomių vietų Utenoje. Patinka Utena, nes tai yra nei per didelis nei per mažas miestas.

Dija Padkočiūnaitė

Programuotojas

Aš noriu būti programuotoju, nes tai labai įdomi profesija. Aš mėgstu kompiuterinius žaidimus. Norint būti programuotoju, turi gerai pabaigti mokyklą, reikia daug žinoti apie kompiuterius. Dabar jau moku daryti skaidres, moku

piešti su kompiuteriu. Dar moku statyti Tinkercad aplinkoje naudodamas geometrinis kūnus. Man tai labai patinka.

Nojus Sinicinas

*Parengė mokytoja
Violeta Pranaitienė*

Jono Ryčio Puodžiaus prisiminimai apie tremtį

Laikraštis „Už palių“ šalia šiandieniųjų įvykių pradėjo įtraukti į savo repertuarą vieną kitą straipsnį, skirtą prisiminimams apie Užpalių krašto žmones, apie kadaise mūsų apylinkėse, o taip pat ir Lietuvos valstybėje bei pasaulyje buvusius įvykius, kuriuose vienaip ar kitaip dalyvavo mūsų kraštiečiai. Paskutiniuose numeriuose daug įdomios medžiagos pateikta kraštotyrininko rašytojo Vytauto Indrašiaus spausdintuose straipsniuose, kuriuos skaitydamas daug sužinojau apie savo kraštiečius. Dėl to ir kilo mintis pasidalinti laikraštelyje prisiminimais apie mūsų krašto žmones, su kuriais teko daug bendradarbiauti, iš kurių buvo galima pasisemti pačios geriausios patirties įvairiose gyvenimo srityse. Šis straipsnelis skirtas atsiminimams apie neseniai į amžinybę iškeliavusį Sibiro tremtinį laptevietį, informacinių technologijų specialistą, mokslų daktarą, aktyvų Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio dalyvį, buvusį Švietimo ir mokslo ministerijos viceministrą, Lietuvos mokslo tarybos patarėją Joną Rytį Puodžių, kurio šaknys susiję su Užpalių kraštu. Jis su žmona Marija dažnai lankydavosi Užpalių kraštiečių „Indrajos“ organizuojamuose susirinkimuose Vilniuje, šv. Trejybės atleidų renginiuose Užpaliuose, Viktorijos Jovarienės sodyboje, domėjosi jos dukterų Neringos ir Eglės išsimokslinimo reikalais. J. R. Puodžius skyrė daug dėmesio Lietuvai skaudaus Sibiro tremties atminimo įamžinimui tolimame Sibire, mūsų šalyje ir pasaulyje, buvo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos pirmininku, vienas iš aktyviausių su tremtimi susijusių renginių organizatorių. Todėl siūlau skaitytojams paskaityti žemiau pateikiamas atsiminimų ištraukas iš knygos „Gyvenime tėvų žemėje, Vilnius, 2013, 278 p.“, kuriuos pats savo ranka parašė J. R. Puodžius straipsnyje „Vilties galia“ (46-60 p.).

„Klausiantiesiems, kur mano tėviškė, atsakau, kad esu aukštaitis. Tėvų tėviškės Aukštaitijoje. Mama Katrė Tarvydaitė-Puodžiuvienė 1904 m. gimė Užpaliuose, augo šešių vaikų ūkininko šeimoje. Anksti neteko motinos, tačiau jos Tėvelis, būdamas išsilavinęs žmogus,

visiems vaikams sudarė sąlygas mokytis. Mama mokėsi Užpaliuose, progimnaziją baigė Utenoje, dvejus metus mokytojavo kaimo mokyklose, 1927 m. baigė Kauno „Saulės“ mokytojų seminariją ir nuo 1929 m. dirbo Aluntos pradžios mokykloje.

Tėvelis Jonas Puodžius 1906 m. gimė Motiejūnų kaime, Aluntos valsčiuje, augo šešių vaikų ūkininkų šeimoje. Jo tėvelis Serapinas mirdamas prisaikdino šeimą leisti į mokslus dvylikametį Jonelį. Šeima priesaiką vykdė. Tėvelis mokėsi Aluntos pradžios mokykloje, Ukmergės progimnazijoje, ten baigė mokytojų kursus. 1925 m. pradėjo mokytojauti Aponkiškių, vėliau Suginčių mokykloje, o nuo 1927 m. buvo perkeltas mokytoju į Aluntos pradžios mokyklą. 1929 m. paskirtas Aluntos pradžios mokyklos vedėju.

1934 m. Katrė Tarvydaitė ir Jonas Puodžius sukūrė šeimą, 1935 m. aš gimiau, 1938 m. brolis Valensas. Mokykloje Tėvai, be tiesioginio darbo, daug laiko skyrė jaunųjų ūkininkų, namų ruošos būreliams, saviveiklai, sportui, krašto pažinimui, taip pat aplinkai tvarkyti.

Vasaros atostogų metu dažnai lankydavome Mamos tėviškę Užpalių vienkiemyje, atostogaudavome Motiejūnų kaime, Krivičių vienkiemyje (pas Tėvelio seseris ir brolius).

1940 m. į Aluntos miestelį privižo okupantų, valsčiaus patalpose apsisotojo sovietų kareiviai. Žmonės buvo sunerimę, dalis rengėsi slėptis. Mūsų šeima apie tai negalvojo, nes niekam skriaudos nebuvo padariusi. Tėvai buvo gerbiami Aluntoje. Už nuopelnus Lietuvai iki šios dienos išlikęs Tėvelio Gedimino V laipsnio ordinas, kurio jis buvo apdovanotas 1938 metais.

Turėjo apdovanojimą už pagalbą artimam. 1941 m. birželio 13 d. apie trečią valandą nakties pasigirdo beldimas į virtuvės langą. Lauke buvo ir vietinių, ir nematytų žmonių, jie pareikalavo atidaryti duris. Įėjęs į vidų, saugumietis užrakino duris, uždangstė langus ir ėmė „šeimininkauti“.

Tokiu metu Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje prasidėjo apgalvota ir paruošta „liaudies priešų“ tremtis. Tremiamųjų sąrašai buvo gauti iš centro, juos rengė vietinės valdžios trejetas. Liaudies priešais buvo skelbiami inteligentai: tautinių organizacijų vadovai, karininkai, dvasininkai, stambių ūkių savininkai, įmonių savininkai ir kt. Manoma, kad į tuos sąrašus buvo įrašyti mokytojai, kurie 1940 m. dalyvavo Kauno sporto halėje naujųjų mokslo metų atidarymo šventėje ir, užuot dainavę internacionalą, sugiedojo Lietuvos himną. Tarp jų buvo ir mūsų Tėveliai.

Tėvelį saugumietis išvedė į svečių kambarį ir pranešė, kad jis areštuotas... Mamai buvo liepta žadinti vaikus ir rengti kelionei. Drabužių leido imti tiek, kiek galime pasinešti. Mama rinkosi drabužius iš sumestos krūvos, Tėveliui neleido padėti ir net kalbėti. Mama, išeidama iš namų, prieangyje norėjo paimti šiltesnę paltą, tačiau saugumietis neleido imti antrojo. Saugumiečiai, paėmę šeimos albumus, rašomą mašinėlę, trispalvę, vytį kaip įkalčius, susidėjo į pagalių užvalkalus ir išsinešė. Toks buvo įkalčių grobis.

Utenos geležinkelio stotyje sutikome pažįstamų. Kalbėdami su jais supratome, kad ne visi saugumiečiai buvo tokie žiaurūs kaip mus vežusieji. Kitiems padėjo ir patarė imti daugiau daiktų. Mūsų šeima iš namų pasiėmė labai mažai daiktų, neturėjo drabužių, maisto ir pinigų. Švenčionėliuose Tėvelį atskyrė į vagoną, pažymėtą raide A (areštuotiems), mus tris suvarė į kitą. Nuo to laiko ryšys su Tėveliu nutrūko. Vagone jį sutiko aluntiškis mokytojas Antanas Križanauskas. Tolesnę kelionę ir gyvenimą Krasnojarsko krašto lageriuose mokytojas A. Križanauskas, grįžęs į Lietuvą, aprašė prisiminimuose „Už ką“ (1995), ir papasakojo mums

nuketa į 9 psl.

Jono Ryčio Puodžiaus prisiminimai apie tremtį

atketa iš 7 psl.

su broliu, kai 1989 m. lankėme jį Vilainiuose.

Kitą rytą buvome Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje. Apie baisiąją birželio naktį sužinojo mūsų giminės ir artimieji. Dėdė Napalys Puodžius iš Motiejūnų kaimo, pasiėmęs mėsos, duonos, dešrų ir pinigų atvažiavo į Naująją Vilnią, norėdamas visa tai mums perduoti. Deja, sargyba jam neleido prieiti prie mūsų. Nežinia, kaip jam pavyko mums ir Tėveliui perduoti po 200 rublių, maistą teko vežtis atgal. Į Naująją Vilnią atskubėjo teta Veronika Tarvydaitė, jos pusseserė Ona Dragaitė ir kiti, deja, tuo metu paskutiniai tremtinių ešelonai jau buvo išvažiuavę.

Kelionėje sužinojome apie prasidėjusį karą, ešelonai naktimis važiuodavo, dienomis dažnai stovėdavo atsarginiuose keliuose, žmonės uždaruose gyvuliniuose vagonuose duso. Nurodytu laiku buvo leidžiama trumpam išlipiti ir, neatsitraukiant nuo vagonų, atlikti gamtos reikalus. Per grotomis užkaltus vagono langus matėme vežamus karo pabūklus ir kareivius. Maitino tiek, kad žmonės nemirtų badu. Traukiniui sustojus, į vagoną gaudavome kibirą sriubos, košės. Mokėjo tomis dienomis žmonės, patekę į nelaimę, dalytis tuo, ką buvo pasiėmę iš namų ir kelyje gaudavo. Pagalvoju, ar mokėtų alkani žmonės uždaramė vagonė šiandien tikiai pasidalyti gautą kibirą košės?

Maisto stoka, klimato pasikeitimas, nežmoniškos gyvenimo sąlygos, išgyvenimai pirmiausia atsiliepė seniems žmonėms ir vaikams. Prasidėjo dizenterija, ji neaplenkė ir mudviejų su broliu. Medicininės pagalbos nebuvo, Mama nusprendė gydyti badavimu. Išsivesdavo mus iš barakų, kad nematytume valgančių ir neprašytume. Vietiniai gyventojai buvo labai nedraugiški. Jie buvo nuteikti, kad barakuose gyvena banditai. Vaikai gautvėje dažnai į mus mėtydavo akmenis. Po tokio „gydymo“ mes pasveikome, o mūsų draugą teko palaidoti Barnaulo kapinėse. Prie kryžiaus prikaltoje lentelėje įrašyta: „Čia palaidotas pirmasis vaikas tremtinys Aliukas Grigas.“ Prasidėjo mirtys, daugiausia mirė vaikai ir seneliai. Žmonės nešė į turgų par-

duoti atsivežtus daiktus, kad už gautus pinigus galėtų nusipirkti skirtą maisto normą arba pirkti maisto iš vietinių gyventojų.

Blogiau buvo tiems, kurie neturėjo ką perduoti. Mama perduoti galėjo keletą nosinių ir du pagalvių užvalkalus. Už gautus pinigus pirkto vatos čiužiniams pasiūti. Taip visi trys įsigijome minkštesnį gultą. Mama, parduvisi rudeninį paltą, pirkto vatinę striukę (šimtasiulę) ir veltinius artėjančiai žiemai.

Po poros mėnesių gavome nurodymą ruoštis kelionei. Traukinėlis, kuriuo mus vežė, buvo sausakimšai prigrūstas žmonių. Žmonės kentėjo tvankiame ore, alpo. Vagone buvo Gaidonienė su trijų mėnesių kūdikiu, jis mirė ant motinos rankų. Palaidoti vaiko motinos neišleido iš vagono, privertė atiduoti kūnelį prižiūrėtojui, žadėjusiam jį palaidoti.

Taip buvome atvežti dirbti į Altaiaus miškų ūkį. Apgyvendino tuščiam name. Barnaule Motina susipažino su iš Anykščių ištremta Ona Laskauskiene ir jos trejų metų dukra Nijole. Grupuojuant darbams, mes trys ir dvi jos pasivadino viena šeima. Iš tokios šeimos viena privalėjo eiti į darbą, kita galėjo likti vaikų prižiūrėti. Apgyvendino atskirame kambaryje (neskaitant gausybės blakių). O. Laskauskiene turėjo atsivežusi daugiau daiktų. Kadangi Mama mažiau turėjo daiktų, jai teko eiti į darbą. Darbai buvo įvairūs: miško kirtimas, medžių krovimas į vagonus, malkų ruošimas ir kt. Darbai moterims buvo sunkiai įveikiami, neįvykdžius normos, mažėjo uždarbis ir maisto davinys.

Vietiniai gyventojai gyveno labai skurdžiai. Tie, kurie turėjo žemės sklypą, augino ožką ar karvę. O. Laskauskiene mokėjo rusų kalbą, tad eidavo pas vietinius gyventojus atsivežtų daiktų keisti į maistą. Atsinešusi maisto, pirmiausia duodavo jo mums visiems trims vaikams. Dirbantieji valgykloje gaudavo duonos ir sriubos (agurkų vandenyje). Ant stalo būdavo padėta druskos ir garstyčių. Kartais vietoj agurkinės gaudavo makaronų sriubos. Alkani buvo ir vaikai, ir suaugusieji.

Žmonės badavo, dirbo, meldėsi. Gegužinėm pamaldom rinkdavosi

didesniame kambaryje ir prašydavo Dievo užtarimo. Kartą į pamaldas atėjo Gaidonienė su vyro laišku iš lagerio. Laiške buvo minimos drauge gyvenančių ir mirusių pavardės. Mirusiųjų sąrašė buvo ir mūsų Tėvelis. Gyvenome viltimi susitikti, o štai jau jo nebėra gyvo... Atskirtas nuo šeimos Tėvelis buvo įkalintas Krasnojarsko krašto lageryje 235/7 su mokytoju A. Križanausku. Abu dirbo miško darbuose 27-oje brigadoje. A. Križanauskas papasakojo apie paskutines Tėvelio gyvenimo dienas. Tėvelis į darbą eidamas labai blogai jautėsi, skundėsi skausmu krūtinėje ir, ko gero, dirbo blogiau už kitus. Sargybinis ne kartą už tai barė. Pietų poilsio metu sargybinis Tėveliui neleido pasišildyti prie kūrenamo laužo, pasodino vieną nuošaliai ant kelmo. A. Križanauskas bandė prieiti ir perduoti jam užsirūkyti, tačiau buvo nugintas šalin (sakė „proč, proč“). Po darbo Tėvelis į lagerį grįžti nepajėgė, stipresnieji jį parvedė ir tą patį vakarą nuvedė į paliegėlių („dochodiagi“) pastatą. Po dviejų ar trijų dienų jis buvo išvežtas į brolišką kapą už lagerio tvoros. Laidodavo kalinių iškastame griovyje, laužo atšildytoje žemėje. Į griovį kasdien buvo guldoma po keliolika kūnų. A. Križanausko žodžiais, kapą galima būtų rasti tik pagal medžių amžių, kitojų žymių neliko.

Tėvelio mirtis mums buvo netikėta. Negalėjome suvokti, kaip gyvenime be jo. Skaičiavome dienas, laukėme susitikimo ir štai žinia... Mama staiga pradėjo stingti, prarado kalbą, pradėjo šalti rankos ir kojos, krėtė drebulys. Medicininės pagalbos jokios. Aplinkiniams mirtys nebuvo naujiena, tačiau didžiausią rūpestį kėlėme mes su broliu, jei liktume be Motinos globos. Kam reikalingi svetimi vaikai? O. Laskauskienė, Ušeckienė, Ivaškevičienė, Černeckienė masažavo, girdė Mamą arbata, vedžiojo kambaryje. Pastangos buvo sėkmingos, Mama atsigavo. Laikui bėgant teko susitaikyti su mintimi, kad likome be Tėvo. Visi rūpesčiai vaikais tremtyje liko Mami.

*Medžiagą parengė
prof. Albinas Kusta*

Tęsinys kitame laikraščio numeryje

Atgyja Užpalių dvaras

Užpalių miestelyje išlikusi buvusi dvaro sodyba yra reikšmingas šio krašto kultūros paveldo objektas – statinių kompleksas. Būtent aplink dvarą pradėjo kurtis ir pats Užpalių miestelis, kai dėl istorinių aplinkybių gyventojai atsitraukė nuo Šeimyniškių piliakalnio. Lietuvos didžiajam kunigaikščiui priklausęs dvaras nuo XIV a. pab. siejamas su garsiais didikais. Dvarą valdė Astikų, Radvilų, Sapiegų giminių atstovai, Mykolas Oginskis. XVIII a. pab. Užpaliai

plačiau atveria senąjį kamenyčia vadinamą pastatą. Todėl pagrindinio dvarvietės pastato – administratoriaus namo sutvarkymas iš esmės prisidėtų prie vietos gyventojų ir turistų traukos centro sukūrimo.

Dabartiniu metu jau atlikta reikšminga dalis šio kultūros paveldo objekto aktualizavimo darbų. Parengtas Užpalių dvaro sodybos administratoriaus namo (u. k. 26696) pritaikymo bendruomenės poreikiams tvarkybos ir remonto darbų

grandinę dalį, pritaikant vidaus patalpas salės ir infocentro, vaikų dienos centro ir visuomeninės organizacijos veikloms. Projektas finansuojamas Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Utenos rajono savivaldybės biudžeto lėšomis. Projekto vertė 271,1 tūkst. eurų. 2019 m. pradėtą vykdyti projektą numatyta įgyvendinti šiais metais. Telkiant kultūros paveldo objekto aktualizavimui reikalingus finansavimo šaltinius, parengtas ir 2021 m. pradėtas įgyvendinti projektas „Užpalių dvaro sodybos administratoriaus namo (u. k. 26696) pritaikymas bendruomenės poreikiams, skatinant turizmą Utenos rajone“ Nr. UTEN-LE-ADER-6B-I-14-1-2021. Projektu siekiama užbaigti Užpalių dvaro sodybos administratoriaus namo tvarkybos ir remonto darbus, įsigyti baldų ir įrangos, kad sudaryti sąlygas naujų veiklų sukūrimui ir vykdymui pastate. Projektas finansuojamas Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Utenos rajono savivaldybės biudžeto lėšomis. Projekto vertė 247,2 tūkst. eurų. Projekto įgyvendinimo pab. planuojama 2023 m.

Bendras investicijų į Užpalių dvaro sodybos administratoriaus namo sutvarkymą siekis – išsaugoti kultūros paveldo objektą ir jį atverti visuomenei. Dedamos pastangos sukurti šiuolaikinės visuomenės poreikius atliepiančią erdvę, tinkamą plataus spektro renginių organizavimui, ekspozicijoms, moderniam Užpalių krašto bei viso rajono išteklių, skatinančių turizmą, pristatymui, arbatinės, virtuvės-kepyklos, laikino apgyvendinimo, amatų inkubatoriaus-kūrybinės edukacijos, vaikų dienos centro ir visuomeninės organizacijos veikloms vykdyti. Tikimasi, kad naujam gyvenimui prikeltas istorinis pastatas taps gyvybingu traukos centru Užpalių gyventojams ir turistams Utenos rajone.

*Jūratė Brasiūnienė
Utenos rajono savivaldybės
administracijos
Strateginio planavimo ir investicijų
skyriaus vyr. specialistė
Projekto koordinatore*

Nuotrauka iš bendruomenės archyvo

atiduoti Juozapui Poniatovskiui. Apie 1800 m. dvarą perpirko Pranciškus Sapiega, kuris ėmėsi pertvarkymų, statyti naujus – ir šiandien dvaro sodybą sudarančius pastatus. Dvaro savininkai Užpaliuose negyveno, o jo administratoriui buvo skirtas administratoriaus namas. Tai interpretuoto klasicizmo išraiškos U raidės vienaukštis pastatas su pastogėmis, statytas apie 1802–1809 m. Istorijos kelyje pasibaigus dvariškajam administratoriaus namo laikotarpiui, pastatas prarado dalį savo autentiškumo. Tačiau dvarvietė žymi dabartinio Užpalių miestelio vietą ir tai turi ypatingą reikšmę vietos bendruomenei ir kultūrinio turizmo vystymui visame Utenos rajone. Kultūros dvasia jau rado sau namus šitame dvare, kai dvaro arkliedes išsigijo Užpalių šviesuolė Viktorija Jovarienė. Išradingai įrengiamos patalpos ir čia organizuojami renginiai vis

techninis projektas. Techninis projektas apima tvarkybos ir remonto darbų projektavimą, o tai reiškia, kad skirtas pastato atnaujinimui, išsaugant išlikusias vertingąsias savybes. Techniniai projektavimo sprendiniai parengti siekiant kompleksinio objekto pritaikymo bendruomenės poreikiams ir turizmo vystymo reikmėms bei atsižvelgiant į vietos bendruomenės siūlymus. Sudaryta ir vykdoma statybos darbų rangos sutartis. Parengtas ir įgyvendintas investicijų projektas, kurio daliniam finansavimui 2020 m. skirta 300 tūkst. eurų vertės LR kultūros ministerijos dotacija. Įgyvendinamas projektas „Užpalių dvaro išorės ir dalies vidaus patalpų rekonstrukcijos darbai, pritaikant patalpas kaimo bendruomenės poreikiams“ Nr. 20KK-KU-19-1-01139-PR001. Projekto metu planuojama sutvarkyti dvaro sodybos administratoriaus namo pa-

Vilutiškiai randa laiko tarp darbų ir pasilinksminti

Birželio 11 dieną dalyvavome Kraštiečių šventėje Užpaliuose. Vilučių moterys su savo kepiniais džiugino miestelio svečius, kurie buvo susirinkę paklausti muzikos. Buvo nuostabus vakaras atsikvėpti nuo kasdieninės rutinos, bei paragauti darbščiųjų moterų kepinų, kurie tiesiog tirpo burnoje.

Nuotraukos T. Sirvydienės

Bibliotekoje birželio 14 dieną paminėjome „Gedulo ir Vilties dieną“. Buvo labai malonu ir įdomu klausytis Reginos Sasnauskienės prisiminimų apie tos dienos pojūčius. Beklausant Reginos laikas bėgo nenumaldomai greitai, bedainuojant ir bendraujant. Buvo planuota sudainuoti kelias dainas, o gavosi, kuo labai džiaugiuosi, visas koncertas. Moterys vis dėl to nepamiršo, kad daina vienija ir džiugina visus.

Liepos 6 - osios vakaras su Lietuvos himnu neaplenkė ir Vilučių. Vilutiškiai

rinkosi 21 val. į pasibuvimą prie kryžiaus. Visa šventė pasidėjo nuo himno. Nuoširdžiai sugiedoję himną, klausėmės vaikų skaitomų eilėraščių. Keletas mergaičių mums pagrojo kanklėmis, kurių muzika mus visus užbūrė. Atsirado norinčių iš šventės dalyvių skaityti eilėraščius. O kaip gi vakaras be dainų, skambėjo kaimo senjorių dainuojamos dainos, kurioms puikiai mokėjo pritarti ir kiti dalyviai. Vakarą vainikavo kanklėmis grojama polka, kuriai skambant atsirado ir šokančių.

Taip norėtusi, kad vasara dar mus palepintu gražiais ir jausiais vakarais.

Vilučių bibliotekininkė
Ernesta Šlapelienė

Pasikeitimai Vilučiuose

Ir vėl vasara ritasi į antrą pusę, o mūsų darbai, rūpesčiai ir dienos lyg žemuogės veriasi ant smilgos ir taip diena iš dienos, metai iš metų. Atrodo nieko naujo neįvyko, tik kažkaip nepastebimai sumažėjo kaimynų ratas, o vakarais vis daugiau tamsių langų...

Per pusmetį vilutiškių bendruomenė neteko šešių narių - prisimename juos maldoje ir reiškiamo užuojautą artimiesiems.

Jau metai kai Vilučių bibliotekininkė pradėjo dirbti Ernesta Šlapelienė - dabar jau bendruomenės narė, paslaugi, draugiška aktyvi. Bibliotekoje rengiamos įvairios parodėlės, popietės, pristatomos naujos knygos.

Gyvenimas nestovi vietoje, aštuoniolika metų teko vadovauti Vilutiškių bendrijai. Per tą laikotarpį kūrėm naujas tradicijas, puoselėjome senas, liūdėjome ir džiaugėmės bendrame būryje.

Dėkoju visiems, kurie manimi patikėjo ir pasitikėjo, pakentė mano būdą ir charakterį ir leido įgyvendinti sumanymus ir įdėjas. Ačiū visiems kurie rėmė, remia ir tikiuosi toliau rems bendrijos veiklą.

Nuo 2022 m. liepos 1 d. Vilutiškių bendrijos pirmininkės pareigas pradėjo eiti Ernesta Šlapelienė. Sveikiname, linkime sėkmės ir entuziazmo.

Tai tiek Vilučių krašto naujienų. Ramios, šiltos ir dosnios vasaros.

Pagarbiai buv. bendrijos pirmininkė
Nijolė Petrusevičienė

Poeto Prano Raščiaus širdyje visuomet tekėjo upė Šventoji

Pabaiga. Pradžia balandžio numeryje

Andrius Raščius

Tolimi kraštai

Daugelis mūsų, kuriems teko gyventi sovietmečiu, pamename, kaip anais laikais sudėtinga buvo kur nors išvykti ir koks didelis buvo kelionių alkis. O juk taip įdomu, kaip svetur gyvena žmonės, kokia gamta juos supa.

Pranui Raščiuui tais sudėtingais laikais teko pabuvoti Vidurinės Azijos kraštuose, keliauti po Sibiro taigą. Taigoje poetas sukūrė eilėraščių ciklą, tačiau, nors ir kokie egzotiški tie svetimi kraštai buvo, eilėraščiuose jaučiamas gimtosios žemės, namų ilgesys, ir vėl suspindi Šventoji.

Taigoje sukurtame eilėraštyje „Žingsniai“ Pranas Raščius rašė:

Girdėjau aš:

per blizgantį pusnyną
ateina tėvas, nešinas grąžtu...

– Sūnau, pavasaris!

Nubėki tu

prie šniokščiančios Šventosios į beržyną,
pragrėžki beržą

ir sulos, kuri gaivina,

kuri jėgas senatvėj sugražina,

prileisk ašotį lig pačių kraštų!

Šeimos užutėkis

Poeto žmona Danutė kilusi iš Aukštaitijos, tik arčiau Ukmergės. Poeto dukra Dalia ir sūnus Andrius gimė ir augo Vilniuje. Poeto gyvenimo vertybės ir tėviškieji genai savo nematomomis gijomis darė įtaką vaikams. Poeto dukra (ir net anūkai) studijavo lietuvių kalbą ir darbuojasi leidybos bei edukologijos srityse.

Sūnaus (šio straipsnio autoriaus) profesija kitokia, bet trauka gamtai nuo pat vaikystės buvo didžiulė, kaip tėvo. Dar vaikas eidavau kartu žvejoti, o po tėvo mirties žvejojau su jo paliktomis meškerėmis. Tėvas mirė anksti, taip ir nespėjome „kaip suaugę“ pakalbėti apie gyvenimą. Bet tėvo vidinį pasaulį ir vertybes pažinau skaitydamas jo eilėraščius, tarsi užpildydamas tai, kas liko neiškalbėta.

Apie gyvenimo drumzles – su šypsena

Poetas kurį laiką dirbo humoristiniame „Šluotos“ žurnale, sudarė anuomet populiarių humoreskų rinkinį „Čia priėjo Kindziulis“. Ir pats sukūrė nemažai satyrinių eilėraščių, išleido keletą satyrinės poezijos knygelių, atskleidžiančių žmogiškąsias ydas, kurių nei anais laikais, nei dabar netrūksta.

Nuotrauka iš šeimos archyvo

Pranas Raščius buvo žinomas visų pirma kaip lyrinės poezijos autorius, ypač daug rašantis gamtos tematika. Tačiau apie gamtą juk galima rašyti ne tik lyriškai, bet ir su humoru. Na ir kaip, būdamas aistringą žvejų, apsieisi be žūklės temų!

Prano Raščiaus satyrinis eilėraštinis „Jei šefas pasakė“:

Dieviška kantrybė šio tylaus mėgėjo! –

Paupy giliausią duobę prastovėjo...

Nors nekimba niekas – ir toliau čia stovi,
braukdamas nuo nosies prakaitą rankove.

– Eik, žmogau, prie vingio – ten vėta gera!

– Ką jūs?! Šefas sakė – čia žuvies yra!

Merkys „atplukdė“ sodybą

Merkys buvo viena iš mėgstamiausių poeto upių, prie kurios pažvejoti, pailsėti ir kūrybinio įkvėpimo pasisemti Pranas Raščius vykdavo gana dažnai. Keletą vasarų poetas su šeima buvo apsisitojęs pas vietinius dzūkus prie Merkyo esančiame Puvočių kaime, dabartiniame Dzūkijos nacionaliniame parke.

Pranas Raščius pamilo Puvočius ir, atsiradus galimybei, įsigijo kaimo pa-

kraštyje esančią girininkijos sodybą. Sodyba buvo apleista, tad poetas daug ką įrėngė savo rankomis. Šis Dzūkijos kampelis ilgam tapo visos šeimos mėgstamam prieglobsčiu.

Poetas gerai sutarė su kaimo žmonėmis, buvo gerbiamas, laukiamas ir dažnas svečias dzūkų namuose. O poeto sodyboje svečių irgi netrūko: apsilankydavo menininkai, miškininkai, žvejai ir daug kitų žmonių.

Suprantama, Dzūkija paliko pėdsaką ne tik poeto gyvenime, bet ir kūryboje. Puvočių kaimui poetas parašė eilėraštinį, kuris taip ir vadinasi: „Puvočių kaimui“. Dzūkijos motyvas taip pat suskamba eilėraštyje „Grybaujant“, na o Dzūkijos upės prateka ne viename poeto eilėraštyje.

Nenuostabu, kad poetui atminti po jo mirties Dzūkijos miškininkai kartu su rašytojais Puvočiuose pasodino 55 (tiek metų jam būtų sukakę) ažuoliukų alėją, taip pat pastatė stogastulpį, kurio autorius – Dzūkijos skulptorius Antanas Česnulis. Stogastulpyje iš poeto eilėraščio iškalti žodžiai „Srovė Merky dar spinduliuoja...“.

Beje, ažuolų alėja yra simboliška ir kita prasme: juk poetas labai mylėjo miškus, jų išsaugojimo bei medžio sodinimo temomis sukūrė ne vieną jautrų eilėraštinį, na, ir pats mielai dalyvavo miškų sodinimo akcijose.

Knyga „Paragauki sulos“ – lyg plauktum per gimtąjį kraštą

2021 metais pasirodė Prano Raščiaus lyrinės poezijos rinktinė „Paragauki sulos“, kurią sudarė ir išleido poeto sūnus (šio straipsnio autorius). Knygoje yra publikuojami gražiausi, skaitytojų jau pamėgti, laiko išbandyti, eilėraščiai, savo skleidžiamomis vertybėmis aktualūs lig šiol.

Parinkti knygos viršeliui idėją ilgai netruko – bus upė! Juk ji taip simboliškai atspindi poeto lyrinę kūrybą: tikra, nesumeluota, dinamiška, melodinga, jausminga.

Sudarydamas šią knygą norėjau, kad Prano Raščiaus eilėraščiais skaitytojas tarsi upe plauktų per gimtąjį kraštą, nuolatos keičiantis peizažams: tai miškas, tai pieva, tai rugių laukas, kartais paukščiai praskrenda, upė čia išplatėja, rami, čia srove šniokščia per akmenis...

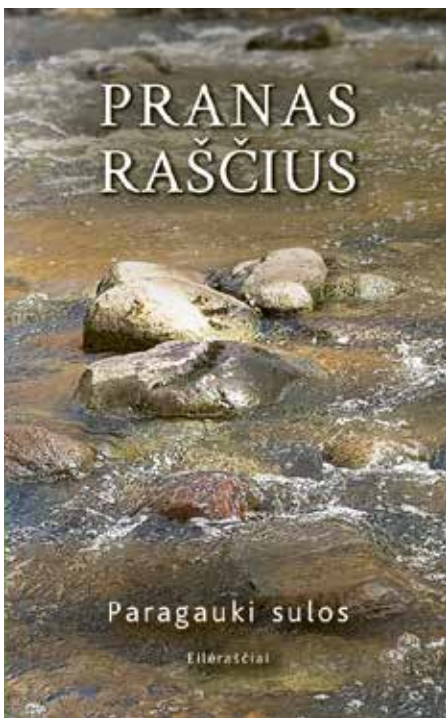
nuketa į 2 psl.

Poeto Prano Raščiaus širdyje visuomet tekėjo upė Šventoji

atketa iš 2 psl.

O šalia upės – žmogus su savo išgyvenimais bei amžiniais būties kausimais.

Galbūt šią knygą atspindės eilutės iš Prano Raščiaus eilėraščio „Prie Versekos“:

*Išvyski skruzdėlę,
kylantį paukštį,
kai vėjas pūsteli,
į svaigų aukštį.
Išvyski viską:
dirvas ir mišką,
ir šviesų spindulį,
ir žiedą mindomą...
Pažink iš lėto
brastą ir sietuvą,
kiekvieną pėdą
ir visą Lietuvą.*

Vyresnės kartos skaitytojai galbūt pamena savo metu labai populiarų poezijos rinkinį „Po medžio ir paukščio sparnais“. Jame buvo publikuoti visų Lietuvos poetų gražiausi eilėraščiai apie Lietuvą, žemę, gamtą, pradedant Kristijonu Donelaičiu ir baigiant to laikmečio poetais. Šio rinkinio sudarytoju buvo ne kas kitas, o poetas Pranas Raščius. Knyga „Paragauki sulos“ savo dvasia truputį panaši į minėtąjį rinkinį, tik skirta ji pačiam Pranui Raščiu, tarsi likimo dėsnis.

Kelionės pabaiga

Iš Prano Raščiaus eilėraščio „Ko nusišypsojai tėve?..“:

*Gal pagaliau
palaiminga ramybė krūtine*

*tyliai užplūdo,
kad baigės kelionė,
lyg upė, tekėjus sraujai...
--- Ko nusišypsojai, tėve,
akimirka tą paskutinę,
kai iš pasaulio
tamsion nežinion išėjai?..*

Kilęs iš Aukštaitijos, didesnę gyvenimo dalį Pranas Raščius pragyveno Vilniuje. Čia ir jo gyvenimiškosios kelionės pabaiga, likus vos porai mėnesių iki 55 metų sukakties.

Tačiau didmiestis nepakeitė poeto vertybių. Pranas Raščius buvo paprastas ir nuoširdus, rasdavęs bendrą kalbą su visais – ir menininkais, ir mokslo žmonėmis, ir kaimo gyventojais. Poetas liko ištikimas amžinosioms vertybėms: tėviškei, žemei, gamtai, žmogiškumui.

Visą gyvenimą poetas keliavo po savo kraštą... eilėrašciais, mintimis... jo širdyje visuomet tekėjo gimtinės upė Šventoji.

Skaitytojų pamėgtame eilėraštyje „Kokios ilgos tamsios naktys“ Pranas Raščius rašė:

*Kokios plačios, begalinės
žalios pievos prie Šventosios,
kaip per jas, lyg išvartytas,
iškeliauji iš namų.*

*Koks siaurutis žalias ruožas
prie Šventosios mėlynosios, –
peršoki jį kaip šiaudelį,
kai namolia vėl grįžti.*

Kapinių skaitmeninio sistema CEMETY

Užpalių seniūnijoje yra 2 veikiančios, 1 riboto laidojimo ir 32 neveikiančios kapinės. Visos šios kapinės yra Kapinių skaitmeninio sistemoje www.cemety.lt. Šioje sistemoje galima įvesti velionio vardą ir pavardę, laidojimo regioną, kapinių pavadinimą ir sistema parodys tikslią kapavietės vietą, nuotraukas ir navigacijos nuorodą. Užpalių kapinių duomenys sistemoje cemety.lt yra suvesti iki 2020 metų lapkričio mėnesio. Sistema nuolat atnaujinama, todėl pamatę netikslumų prašome puslapyje ww.cemety.lt užpildyti informacijos atnaujinimo formą arba pridėti atnaujintą kapavietės nuotrauką.

Kapinių skaitmeninių žemėlapių sudarymas vykdomas pagal iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų finansuojamą projektą Nr. 10.1.3-ESFA-R-920-91-0009 „Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Utenos rajono seniūnijose“.

Užpalių seniūnijos specialistė Aistė Vaškeliėnė

Nuo kitų metų – kokybiškesnės ir lengviau prieinamos stacionarinės ortopedijos traumatologijos paslaugos pacientams

Sveikatos apsaugos ministerija, siekdama užtikrinti pacientams kokybiškas ortopedijos traumatologijos paslaugas, o gydytojams – tinkamas darbo sąlygas, patvirtino stacionarinės ortopedijos traumatologijos paslaugų teikimo aprašą. Jame nustatyti specialieji reikalavimai antrinio ir tretinio lygio stacionarinės ortopedijos traumatologijos paslaugas teikiančioms gydymo įstaigoms ir jose dirbantiems specialistams.

Įtvirtinta, jog teikiant tretinio lygio paslaugas visose ASPĮ turės būti ne mažiau kaip dvi operacinės komandos specializuotoms ortopedinėms trauma-

tologinėms ir kitoms operacijoms atlikti, kas leis efektyviai ir laiku pacientams suteikti reikalingą medicinos pagalbą.

Taip pat nurodomos licencijos, kurias privalo turėti ASPĮ, įvardijama, kokius reikalavimus turi atitikti patalpos ir medicinos priemonės, pateikiami darbo organizavimo ypatumai darbo dienomis (darbo valandomis) ir budėjimo ASPĮ metu.

Apraše specialūs reikalavimai keliami ir asmens sveikatos priežiūros specialistams, nurodomi šių paslaugų teikimo ypatumai vaikams ir suaugusiesiems – nustatyta, kokie chirurgijos metodai,

diagnostikos priemonės ir kitos būtinos sąlygos turi būti taikomos teikiant stacionarines ortopedijos traumatologijos paslaugas vaikams ir suaugusiems.

Atkreipiame dėmesį, jog siuntimą stacionarinėms ortopedijos traumatologijos paslaugoms gauti išduoda šeimos gydytojas arba kitos profesinės kvalifikacijos gydytojas, gydytojui ortopedui traumatologui ar gydytojui vaikų chirurgui pateikus išvadą dėl atitinkamų paslaugų poreikio.

Taip pat primename, kad ortopedijos traumatologijos stacionarines paslaugas teikia gydytojas ortopedas traumatologas, vaikų chirurgas ir bendrosios praktikos slaugytojai.

Nuo liepos – pacientams palankesnės kineziterapijos paslaugos

Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) patvirtino kineziterapijos paslaugų teikimo reikalavimų aprašą. Dokumento, parengto kartu su Lietuvos kineziterapeutų draugija ir gydytojais, nauda bus abipusė: pacientams bus lengviau gauti kineziterapeuto paslaugas, o gydytojams – greičiau ir efektyviau užtikrinti pacientų sveikatos pagerėjimą.

Nuo liepos 1 dienos įsigaliosiančio kineziterapijos paslaugų teikimo apraše nustatyti esminiai reikalavimai gydymo įstaigoms ir sveikatos priežiūros specialistams, teikiantiems kineziterapijos paslaugas šeimos gydytojo komandoje, geriatrijos dienos stacionare, ambulatorines slaugas paslaugas gaunančio paciento namuose, sporto treniruotėse, varžybose ar kituose renginiuose.

Įtvirtinta, kad pacientams kineziter-

apija turi būti paskirta iš karto po medicininės reabilitacijos (tiek ambulatorinės, tiek stacionarinės). Tai yra itin svarbu, nes pabaigus reabilitacinį gydymą, toliau taisyklingai mankštintis rekomenduojama ir namuose. Kineziterapeuto teikiamos paslaugos leis užtikrinti reabilitacijos tęstinumą.

Tuo tarpu gydytojams teks mažesnis krūvis stacionare, nes paciento, kuris yra apmokytas tinkamai atlikti jam parinktus fizinius pratimus, sveikatos būklė gerėja greičiau ir stabiliau, mažėja pakartotinio patekimo į ligoninę tikimybė. Be to, tinkamai atliekama kineziterapija leidžia sumažinti pacientui skiriamų vaistų kieki.

Apraše nustatytas kineziterapeuto darbo krūvis, tam tikri reikalavimai kineziterapijos patalpoms ir priemonėms bei kaip turi būti organizuojama kineziterapija paciento namuose.

Kadangi šio specialisto veiklos spektras yra platus, dokumente taip pat aptarti reikalavimai teikiant kineziterapijos paslaugas sporto treniruotėse, varžybose ar kituose sporto renginiuose.

Primename, jog esant poreikiui, pacientui kineziterapijos paslaugą paskiria šeimos arba gydantis gydytojas. Jei kineziterapijos paslaugos yra teikiamos šeimos gydytojo komandoje, tai pacientas gali gauti kompleksines paslaugas – jis detalai ištiriamas, jam sudaroma kineziterapijos programa, reguliariai vertinamas kineziterapijos poveikis, teikiamos konsultacijos, esant reikalui, parenkamos techninės pagalbos priemonės ir pan.

Nuo 2022 m. liepos 1 d. įsigaliosiančių kineziterapijos paslaugų teikimo aprašą galima rasti ČIA.

Atkreipiame dėmesį, kad šiame apraše nėra reglamentuojamos kineziterapijos paslaugos, teikiamos kaip medicininės reabilitacijos dalis.

Vaikų ar neįgaliųjų slaugymui nedarbingumo pažymėjimus galės gauti ir laikinai juos prižiūrintys asmenys

Nuo šių metų liepos 1 d. plečiamas ratas žmonių, kuriems asmenų slaugymui išduodami nedarbingumo pažymėjimai – dabar juos gauti galės ne tik artimieji, bet ir laikinai prižiūrintys asmenys.

Susirgus vaikui ar neįgalumą turinčiam asmeniui, kuriam reikalinga globa, šeimos nariai ar globėjai dažniausiai yra priversti pasiimti nedarbingumo pažymėjimą tam, kad galėtų tinkamai pasirūpinti sergančiuoju. Tiesa, iki

šiول to padaryti negalėjo asmenys, laikinai prižiūrintys vaiką.

Siekiant užtikrinti, kad vaikais ir neįgaliaisiais, kuriems reikalinga globa, tinkamai pasirūpinti galėtų visi už juos atsakingi asmenys, nuo liepos 1 d. įsigal-

nuketa į 2 psl.

Vaikų ar neįgaliųjų slaugymui nedarbingumo pažymėjimus galės gauti ir laikinai juos prižiūrintys asmenys

ios pokyčiai, leisiantys nedarbingumo pažymėjimą sergančio vaiko slaugymui būti išduodamas nebe tik šeimos nariams (tėvams arba tėvams), seneliams, budinčiam globotojui ir globėjui, bet ir

vaiką laikinai prižiūrinčiam asmeniui, kai vaikui nustatyta laikinoji priežiūra.

Taip pat, atsiradus būtinybei prižiūrėti kitą asmenį, pavyzdžiui, neįgalų, kuriam reikalinga globa, nedarbingumo pažymėjimas galės

būti išduodamas neįgaliojo tėvams, seneliams, budinčiam globotojui, globėjui ar jį laikinai prižiūrinčiam asmeniui.

Informaciją parengė: SAM Spaudos tarnyba. Publikuota 2022-06-20

Užpaliėčiams pašto paslaugos bus teikiamos kitaip

Lietuvos paštas informuoja, kad nuo liepos 19 dienos, siekiant užtikrinti visiems prieinamas ir kokybiškas pašto paslaugas, jų teikimas Užpalių gyventojams bus organizuojamas kitokiu būdu. Nuo minėtos datos šio miestelio gyventojams visas paslaugas teiks mobilusis laiškininkas. Taip pat vietoje šiuo metu veikiančio pašto skyriaus tuo pačiu adresu (J. Basanavičiaus g. 1, Užpaliai) bus įsteigta Užpalių seniūnijos pašto paslaugų teikimo vieta. Joje mobilusis laiškininkas visas paslaugas teiks antradieniais–šeštadieniais nuo 10 iki 10.15 val. Apie būsimus pokyčius ir tai, ką svarbu žinoti mums visiems, papasakojo Lietuvos pašto Tinklo padalinio direktorius Jonas Sadauskas.

Mobilusis laiškininkas – kas tai?

Tai patogesnis ir šiuolaikiškesnis būdas gauti visas pašto paslaugas neišeinant iš namų. Paprastai tariant, mobilusis laiškininkas yra lyg paštas ant ratų, pagal gyventojų pageidavimą atvykstantis net ir į atokiausias vietas. Ši paslauga skirta kaimiškųjų vietovių gyventojams, kadangi neretai būtent tokiose vietose iki artimiausio veikiančio pašto skyriaus tenka keliauti net ir keliolika kilometrų.

Mobiliojo laiškininko paslaugos Lietuvoje teikiamos jau ketverius metus, jomis naudojasi beveik 7 tūkst. mūsų šalies miestelių ir kaimiškųjų teritorijų gyventojų, tai sudaro net apie 80 proc. visų kaimiškųjų vietovių. Jau šią vasarą tokiais privalumais galės naudotis ir Užpalių gyventojai.

Kuo mobilusis laiškininkas skiriasi nuo paprasto laiškininko?

Įprastas laiškininkas tik pristato siuntas, laiškus, atneša laikraščius bei kitus prenumeruojamus leidinius. Laiškininkai ir toliau dirbs įprastai.

O mobilieji laiškininkai, kurie bus aprūpinti šiuolaikiška įranga, gyventojų namuose galės suteikti ir kitas paslaugas, kurios dabar yra prieinamos tik pašto skyriuose (priimti siuntas ir laiškus, kuriuos norima išsiųsti, priimti prenumeratos užsakymus, pristatyti ir

išmokėti vietines pinigų perlaidas).

Be to, kaip ir įprastas laiškininkas, mobilusis laiškininkas pristatys gautas siuntas ar laiškus, spaudą. Dėl šių paslaugų mobiliojo laiškininko atskirai išsikviesti nereikės, jis atvyks pats.

Mobilusis laiškininkas taip pat pristatys ir gyventojų pensijas, kurias prieš tai dažniausiai reikėdavo atsiimti atvykus į pašto skyrių. Tai ypač aktualu vyresnio amžiaus žmonėms, ne-

turintiems galimybių lengvai pasiekti artimiausio pašto skyriaus.

Kaip išsikviesti mobilųjį laiškininką į namus?

Mobilųjį laiškininką galima išsikviesti paskambinus trumpuoju numeriu 1842 arba 8 700 55 400. Jis nemokamai atvyks jau kitą dieną po iškvietimo.

Ką daryti, jei nenoriu, kad mobilusis laiškininkas atvyktų į mano

namus, arba jeigu darbo valandomis manęs nėra namuose?

Mobilųjį laiškininką visada galite išsikviesti ir į savo darbovietę. Taip pat vietoje pašto skyriaus, šiuo metu veikiančio J. Basanavičiaus g. 1, Užpaliuose, tuo pačiu adresu bus įsteigta Užpalių seniūnijos pašto paslaugų teikimo vieta. Joje mobilusis laiškininkas visas paslaugas teiks nuo antradienio iki šeštadienio 10–10.15 val.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, jog siuntas gyventojai kviečiami patogiai registruoti ir Lietuvos pašto savitarnoje (www.lpexpress.lt). Joje galima pasirinkti tinkamiausią siuntimo būdą, iš anksto sužinoti preliminarią siuntos išsiuntimo kainą, apmokėti siuntimo išlaidas, atsispausdinti siuntos lipduką ir greitai bei patogiai jas perduoti atvykusiam mobilijam laiškininkui.

Ar tai reiškia, kad atsiradus mobilijam laiškininkui bus uždarytas pašto skyrius? Kaip pasikeis pašto teikiamos paslaugos?

Rajonuose dirbantys laiškininkai jau kurį laiką pastebi, kad į nedidelius kaimo pašto skyrelius užsukančių gyventojų skaičius mažėja, vis dažniau tenka pravažiuoti ištuštėjusias sodybas. Taip pat matome, kad vis daugiau žmonių pageidauja gauti siuntas tiesiai į namus, tad jiems iš viso nebelieka poreikio eiti į pašto skyrių. Kiekvienas laikmetis diktuoja savus pokyčius, todėl atsižvelgdami į demografinę šalies situaciją bei kintančius žmonių poreikius pasiūlėme naują pašto paslaugų teikimo formą.

Pašto skyriaus, kaip pastato, neliks, tačiau svarbiausia, kad pokyčiai neturės įtakos teikiamų paslaugų įvairovei ar jų kokybei – priešingai, siekiame, kad žmonėms būtų patogiau, kad visas pašto paslaugas jie gautų negaišdami savo brangaus laiko, nepatirdami transporto išlaidų ir neišvykdami iš namų.

Lietuvos pašto inf.

Pusryčių sumuštiniai su avokadais, lašiša ir agurkais

Autorius/Asta

Autorius apie receptą: Pusryčiai vos per dešimt minučių? Tikrai įmanoma. Ir pavyksta sotūs, maistingi, labai skanūs ir prireiks vos kelių ingredientų. Asta

INGREDIENTAI:

PORCIJŲ SKAIČIUS: 2

2 riekės juodos duonos
0.5 vieneto avokadų
0.5 vieneto ilgavaisių agurkų (arba 1 trumpavaisio)
80 gramų lašišų filė be odos
2 vienetai ridikėlių
1 šaukštelis citrinų sulčių
pagal skonį grūstų juodųjų pipirų
pagal skonį grūdėtųjų garstyčių (nebūtina)
pagal skonį žalumynų (nebūtina)
pagal skonį druskos

PARUOŠIMO BŪDAS:

PARUOŠIMO LAIKAS: APIE 10 MIN.

1. Avokadą minkštimą išskobti. Sudėti į dubenėlį ir sutrinti šakute, įpilti citrinų sulčių, įberti druskos ir išmaišyti.
2. Lašišą supjaustyti mažais kubeliais. Pabarstyti pipirais, druska.
3. Agurką ir ridikėlius supjaustyti griežinėliais.
4. Ant duonos riekių dėti avokado masės, paskirstyti per visą riekelę. Sudėluoti agurko ir ridikėlių griežinėlius, sudėti lašišos gabaliukus. Pagardinti grūdėtomis garstyčiomis, papuošti žalumynais.

La Maistas

*

Vyras žvelgia pro langą ir staiga sako:

- Graži diena šiandien.

Žmona:

- Na, ir kas?

Vyras:

- Tu juk sakei, kad vieną gražią dieną tu išėisi ir mane paliksi.

*

Vyras parlekia iš darbo ir iškart pas žmoną.

- Klausyk, mieloji, draugai kviečia pažvejoti savaitėlę... Ar išėisi?

Žmona:

- Išėisiu... Negi laikysiu už ragų...

PASIJUOKIME

*

Vyras:

- Niekaip nesuprantu...Kaip dievas galėjo tave sukurti tokią gražią ir tokią kvailą???

Žmona:

- Elementaru: dievas mane sukūrė gražią, kad aš patikčiau tau...

*

Vyras su žmona žiūri siaubo filmą.

Staiga ekrane pasirodo baubas.

Žmona:

- Oi, mama!

- Panaši, panaši... - tarė vyras.

*

Tėtis maudo vaiką:

- Matai, ir tėvelis gali tave išmaudyti, o sakei, kad mes be mamos neapsisėisime!

- Taip! Bet mama prieš maudydama visada nuaudavo batukus...

*

Vėlai vėlai vakare pas moterį užaina kaimynė:

- Klausyk, atsiprašau, kad taip vėlai sutrukdžiau, gal galėtum kočėlą paskolinti?

- Deja, ne! Pati vyro laukiu.

MIELI LAIKRAŠČIO SKAITYTOJAI

Jūs galite būti ne tik laikraščio „Už palių“ prenumeratoriai, bet ir straipsnių ir informacijos autoriai. Jeigu Jūs ar Jūsų kaimynas esate kūrybingi, išradingi ir norite pasidalinti su visais – rašykite į laikraštėlį. Nenorite rašyti, o norite dalintis skambinkite žemiau nurodytą telefoną, susisieksime su Jumis ir padėsime pasidalinti nuostabiais Jūsų žinute.

Kviečiame PRENUMERUOTI LAIKRAŠTĮ Už palių, kuris bus leidžiamas vieną kartą per ketvirtį.

Užsiprenumeruoti galite Užpalių bibliotekoje – pas **Vidą Juškienę** arba **tel. 8 614 52411**

PRENUMERUOKITE IR SKAITYKITE.

PRENUMERATOS KAINA 2022 M. -10 EUR. Dovanų gausite UŽPALIŲ KALENDORIŲ.

Dalinkitės naujienomis, skelbkite įvykius ir būkime kartu!